

13.12.2023

Carunan lausunto Energiaviraston 1.12.2023 julkaisemien muutosten sisällöstä ja vaikutuksista sähkön jakeluverkko-yhtiöiden valvontamenetelmiksi valvontajaksoilla 2024-2027 ja 2028-2031, Dnro 3878/040300/2023

1 Yleiset huomiot

Energiavirasto on julkaissut 1.12.2023 lausuttavaksi muutoksia 13.10.2023 esittelemäänsä sähkön jakeluverkko-yhtiöiden valvontamenetelmiä valvontajaksoilla 2024-2027 ja 2028-2031 koskevaan vahvistuspäätösluonnokseensa. Caruna Oy ja Caruna Espoo Oy ("Caruna") kiittävät mahdollisuudesta lausua Energiaviraston vahvistuspäätösluonnoksen muutoksesta ja toteavat lausuntonaan seuraavan. Vetoamme myös edellisellä lausuntokierroksella 10.11.2023 toimittamassamme lausunnossa esittämäämme. Lausuntomme ei sisällä salassa pidettäviä tietoja. Lausunnossa viitattu liite sisältää salassa pidettäviä tietoja, ja se toimitetaan Energiavirastolle erikseen.

1.1 Yhteenveto joulukuun 1.päivä julkaistujen muutosten sisällöstä ja vaikutuksista

Energiaviraston muutokset lokakuussa julkaistun päätösluonnoksen jälkeen ovat luonteeltaan kosmeettisia ja eivät paranna tulevien investointien rahoituskykyä. Yksittäisenä muutoksena investointikannustimeen tehty muutos sekä purkukustannusten käsittelyyn tehty muutos ovat positiivisia, mutta tulevaisuuden kassavirtavaikutukseltaan niin pieniä, että näillä ei ole seuraavien 8 vuoden investointikykyä parantavaa vaikutusta. Päinvastoin Carunan arvion mukaan tehtyjen muutosten jälkeenkin, Energiaviraston menetelmät pakottavat toteutuessaan vähintään 50-70 prosentin laskuun Carunan vuotuisissa investoinneissa (liite 1, investointinäkymät). Investointien leikkaaminen johtaa puolestaan erittäin negatiivisiin seurauksiin asiakkaille, kumppaneille ja suomalaiselle yhteiskunnalle.

On hyvä ymmärtää, että investointien arvioidut leikkaukset eivät koske vain uusia liittymiä, seuraavan sukupolven älymittareiden käyttöönottoa, siirtokapasiteetin lisäyksiä vaan myös edelleen tarvittavia toimitusvarmuusinvestointeja sekä käyttöikänsä päähän tulleen verkon korvausinvestointeja. Mikäli Energiavirasto toteuttaa lopullisessa vahvistuspäätöksessään menetelmät nyt esitetyn mukaisina, johtaa tämä lainvastaiseen tilanteeseen, jossa valvontamenetelmät eivät mahdollista sähkönjakelijalle sähkömarkkinalainsäädännön ja -sääntelyn asettamien vaatimusten täyttämistä. Välitön ja merkittävä investointiohjelman sekä liiketoiminnan karsiminen johtaa asiakkaiden sähkön laadun heikkenemiseen, nykyistä hitaampaan vikojen korjaamiseen sekä kyvyttömyyteen kehittää verkkoa vastaamaan nykyisiä ja tulevia asiakkaiden sekä suomalaisen yhteiskunnan tarpeita (liite 1. / m). Vakavaraisuuden turvaamiseksi sähkönjakeluyhtiöissä tarvitaan myös hinnankorotuksia kasvavien kustannusten kattamiseksi, jolloin Energiaviraston tavoitteet jakeluhintojen laskusta eivät nekään toteudu.

Caruna ja sen omistajat ovat investoineet jakeluverkon kehittämiseen viimeisten vuosien aikana merkittäviä summia. Rakennuskustannusten noustessa ja inflaation kasvaessa iso osa investoinneista on jouduttu tekemään nyt käytössä olevia, ensi sijassa vuoden 2020 kustannustietoon pohjautuvia, regulaation yksikköhintoja kalliimmalla. Näiden investointien kannattavuuslaskenta on perustunut regulaation historialliseen kehitykseen oletukseen tämän jatkumisesta, eli luottamukseen siitä, että inflaation myötä kasvaneet todelliset rakentamisen kustannukset tulevat nyky menetelmien mukaisesti läpi edes osittain seuraavassa yksikköhintapäivityksessä ja sen mukana tehtäessä omaisuuden uudelleenarvostuksessa. Nyt Virasto yllättäen ja ennakoimattomasti esittää, ettei näin olekaan, mikä johtaa siihen, että jo tehdyt investoinnit muuttuvat kannattamattomiksi (liite 1. / d).

13.12.2023

Energiavirasto on todennut joulukuussa lokakuun vahvistuspäätösluonnokseen tehtyjen muutosten julkaisun yhteydessä, että tehtyjen muutosten tavoitteena on ollut turvata jakeluverkonhaltijoiden kyky toteuttaa tarvittavat investoinnit seuraavan kahdeksan vuoden aikana. Näin ei todellisuudessa ole ja edellä mainittu väite on virheellinen. Energiavirasto ei myöskään ole esittänyt väitteensä tuki uskottavaa laskelmaa, joka osoittaisi miten esitetyt muutokset ja niiden pohjalta kehittyvä sallittu liikevaihto riittäisi kattamaan inflaation ja korkotason nousun myötä kasvaneet toiminnan kustannukset (ei vain investoinnit vaan myös operatiivisen toiminnan ja rahoittamisen kustannukset). Carunan oman analyysin mukaan Energiaviraston muutokset ovat luonteeltaan kosmeettisia, eivätkä ne paranna yhtiöiden investointikykyä verrattuna lokakuussa lausunnoilla olleeseen luonnokseen. Carunan osalta joulukuun muutokset johtavat päinvastoin esimerkiksi verkko-omaisuuden arvon osalta vielä huonompaan tulokseen kuin lokakuun menetelmät (liite 1. / f). Energiavirasto on, puutteellisen ja väärään dataan pohjautuvan analyysin perusteella, tehnyt virheellisiä johtopäätöksiä. Carunan oma analyysi vahvistaa, että joulukuun menetelmät eivät ole parantaneet sallittua liikevaihtoa (liite 1 / b) vaan pakottavat toteutuessaan edelleen suunnitellun investointiohjelman merkittäviin leikkauksiin (liite 1/ e).

Keskeinen ja tulevaisuuden investointikyvyn yksinään romuttava valvontamenetelmämuutos on äkillinen, ennakoimaton ja virheellisesti valmisteltu muutos verkko-omaisuuden arvon määrittämislogiikkaan. Tämä muutos esiteltiin kaksi vuotta kestäneessä valvontamenetelmäkehityksessä ensimmäisen kerran lokakuussa julkaistussa vahvistuspäätösluonnoksessa. Lokakuussa esitettyä ja historialliseen kehitykseen verrattuna periaatteellista verkko-omaisuuden arvon määrittämisen uutta logiikkaa ei ollut kertaakaan käsitelty sidosryhmien kanssa kaksivuotisen sääntelyn kehittämisprosessin aikana. Energiavirasto perustelee kyseistä tuottopohjan arvostusta koskevaa muutosta käytännössä pelkästään yhdellä ulkopuolisella selvityksellä (DFC), joka esiteltiin vasta lokakuussa 2023. Huomiota on, että kyseinen selvitys keskittyi ainoastaan arvioimaan yksittäistä inflaation käsittelytapaan liittyvää kysymystä, ottamatta huomioon muuta sääntelykokonaisuutta, suomalaista verkkonhaltijoiden toimintaympäristöä tai suomalaisen sekä eurooppalaisen lainsäädännön vaateita sähköjakelun hinnoittelua koskeville valvontamenetelmille. Edellisen lisäksi Energiavirasto tai raportin laatija (DFC) ei esittänyt raportissa tai sen jälkeen minkäänlaista vaikutustenarviointia raportissa pohdittujen, erilaisten tuottopohjan määrittelytapojen vaikutuksesta jakeluyhtiöiden toimintaan, niiden kykyyn hoitaa tarvittavia investointeja tai muita operatiivisia velvoitteitaan. Energiavirasto tai raportin tekijä eivät myöskään analysoineet, täyttäisivätkö raportissa pohditut vaihtoehtoiset tuottopohjan määrittelytavat Suomen ja EU:n lainsäädännön jakeluhinnoittelun valvontamenetelmille asettamat vaatimukset tai Suomen hallituksen energia-alalle määrittämät strategiset tavoitteet. Niin ikään, Energiavirasto tai raportin laatija eivät arvioineet pohdittujen muutosten toteuttamiskelpoisuutta osana suomalaista valvontamenetelmäkokonaisuutta. Edellisen pohjalta on selvää, että Energiavirastolla ei ole ollut riittävää tietoa ja ymmärrystä ehdotetun tuottopohjan määrittelytavan muutoksen vaikutuksista yritysten kykyyn investoida, rahoittaa toimintaansa (liite 1. / a) tai täyttää niille lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia.

Näin merkittävän muutoksen myöhäinen esittely ja käyttöönotto ilman asianmukaista vaikutusten ennakoarviointia tai kuulemista rikkoo selvästi myös hallintolain edellyttämiä hyvän hallinnon periaatteita, joita lainsäädäntö edellyttää viranomaiselta. Lisäksi ehdotettu muutos on luonteeltaan takautuva, vaikuttaen erittäin negatiivisesti jo tehtyjen investointien ja sidotun pääoman odotettuun tuottoon ja tuleviin kassavirtoihin (liite 1. / d). Lisäksi esitetty muutos vaikuttaa dramaattisesti yhtiön arvoon ja puuttuu siksi merkittävästi perustuslailliseen omaisuuden suojaan. Tämä lisää liiketoiminnan riskiä entisestään, mikä vaikuttaa erityisesti kykyyn ja hintaan hankkia tarvittavaa pääomaa tulevaisuudessa.

13.12.2023

Jäädytettyyn tuottopohjaan perustuva menetelmä pysäyttää verkkoinvestoinnit (liite 1, investointinäkyvät) ja johtaa siten vakaviin ja hankaliin kerrannaisvaikutuksiin kuluttajille, tuottajille, rakennuskumppaneille ja suomalaiselle yhteiskunnalle. Tuottopohjan määrittelytapa on pysynyt käytännössä muuttumattomana lokakuun luonnoksesta lähtien ja Energiavirasto teki joulukuun muutoksissa verkko-omaisuuden arvon määrittämiseen vain pintapuolisia muutoksia, jotka eivät paranna jakeluverkonhaltijan pitkän aikavälin investointikykyä vaan päinvastoin, ainakin Carunan osalta, heikentävät niitä entisestään (liite 1. / n). Kaiken lisäksi joulukuulle tehdyt kosmeettiset muutokset näyttävät hyvinkin tarkoitushakuisessa valossa, kun Virasto esittää olemassa olevan omaisuuden arvon jäädyttämistä nyt käytössä oleviin yksikköhintoihin, jotka ovat yli 10-vuotisen yksikköhintahistorian ajalta kaikkein heikoimmat eivätkä huomioi mitenkään viime vuosina rakennusmarkkinnalla tapahtunutta kustannusinflaatiota.

Caruna näkee, että Energiaviraston esittämä metodologia jäädytetystä omaisuuden arvosta perustuu puutteellisiin tietoihin, riittämättömään vaikutusarviointiin ja sääntelyn kokonaisuuden huomioinnin laiminlyöntiin. Lisäksi Caruna katsoo, että Energiaviraston joulukuun luonnos on ristiriidassa sähköverkkosääntelyn kanssa. Sähköverkkosäätely sisältää useita jakeluverkonhaltijoita koskevia tavoitteita, esimerkiksi toimitusvarmuus, ympäristön kestävyys, kohtuulliset hinnat. Lisäksi lainsäädännöstä tulee monia jakeluverkonhaltijoita koskevia velvoitteita, esimerkiksi verkon kehittäminen, ylläpito ja käyttövarmuus, eikä näitä tavoitteita ja velvoitteita saavuteta nyt esitetyillä valvontamenetelmillä.

Energiaviraston lokakuussa esittämä vahvistuspäätösluonnos sekä siihen joulukuussa esitetyt muutokset heikentävät merkittävästi tarvittavan rahoituksen ja uuden pääoman saatavuutta, jolloin Carunan on erittäin haasteellista täyttää sähköverkkosääntelyn mukaiset velvoitteensa. Käytännössä omaisuuden arvon merkittävä lasku johtaa siihen, että Caruna on pakotettu leikkaamaan tarvittavia investointeja rahoitusaseman turvaamiseksi. Tästä huolensa ovat esittäneet myös maailmanlaajuiset luottoluokituslaitokset, jotka ovat julkaisseet omat riskiraporttinsa (8.12.2023) suunnitteilla olevista menetelmämuutoksista sekä niiden mahdollisista vaikutuksista yhtiöiden luottoluokituksiin.

Kaiken edellisen takia Caruna näkee, että Energiaviraston on muutettava esitettyjä menetelmiä lopulliseen vahvistuspäätökseen lainsäädännön vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi sekä vaikutusanalyysissä tehtyjen virheiden ja virheellisen valmistelun korjaamiseksi. Käytännössä edellisen korjaaminen tarkoittaa tuottopohjan määrittämistavan muutoksen perumista ja tältä osin jatkamista nykyisellä tuottopohjan arvostustavalla. Eli menetelmää, jossa koko tuottopohja arvostetaan uudelleen neljän vuoden välein viimeisimpien yksikköhintojen mukaisesti. Edellä mainittu menetelmä on ainoa tapa varmistaa kyky rahoittaa tulevaisuuden investoinnit ja täyttää kaikki lainsäädännölliset vaatimukset.

1.2 Lokakuun päätösluonnoksen ja joulukuun muutosten suurimmat ongelmakohdat ja Carunan muutosvaatimukset

1.2.1 Tuottopohjan määrittämismenetelmä

Tuottopohjan jäädyttäminen investointivuoden rahan arvoon tuhoaa käytännössä tulevien vuosien investointikykyyn, millä on vakavia kerrannaisvaikutuksia. Energiavirasto ei ole, muutosta esittäessään, arvioinut sen vaikutusta yhtiöiden tuleviin investointeihin, lakisäätteisten velvoitteiden ja tavoitteiden täyttymiseen tai yhtiöiden kykyyn saada riittävä rahoitusta sekä kohtuullista tuottoa sidotulle pääomalle.

13.12.2023

Esitetyn tuottopohjan arvostamista koskevan muutoksen (jäädytetty tuottopohja) periaatteelliset ongelmat esitetään seuraavassa:

- Ensinnäkin jäädytetyn tuottopohjan mallissa inflaatio syö vuosittain tulevia investoinnin tulokassavirtoja, mikä johtaa siihen, että investoinnille määritetty kohtuullinen tuotto ja lopulta sallittu liikevaihto eivät riitä kattamaan kaikkia investoinnin aiheuttamia kustannuksia (liite 1 / c). Sähkömarkkinasäätely lähtee siitä, että jakeluhinnoittelun (sallittu liikevaihto) tulee kattaa sidotulle pääomalle saatavan kohtuullisen tuoton lisäksi myös tarvittavat investoinnit sekä operatiivisen toiminnan kustannukset. Esitettyssä jäädytetyn tuottopohjan mallissa ei näin ole vaan investoinnin nettokassavirrat jäävät negatiivisiksi, erityisesti jos investoidaan regulaation yksikköhintoja kalliimmalla. Lisäksi jäädytetty menetelmä johtaa siihen, että sähköverkon omaisuuserien arvo ei enää pitkällä aikavälillä vastaa markkinahintaa, jolloin tuottopohjan tuottama rahavirta ei mahdollista verkkoon tarvittavaa korvausinvestointia pitoajan lopussa ja tekee korvausinvestoinneista mahdottomia rahoittaa.
- Toiseksi nykyisen tuottopohjan jäädyttäminen nykyisiin yksikköhintoihin tekee jo tehdyistä investoinneista kannattamattomia (liite 1 / d), kun viimeaikaista korkeaa inflaatiota ei kateeta investointihetkellä odotetulla tavalla. Se alentaa merkittävästi jo sidotulle pääomalle odotettua kohtuullista tuottoa ja on luonteeltaan jo sitoutunutta pääomaa ja omaisuuden arvoa merkittävästi laskeva taannehtiva muutos, rikkoen näin perustuslaillista omaisuuden suojaa.
- Jäädytetty tuottopohjamalli laskee takautuvasti suuren osan koko toimialan omaisuuden ja oman pääoman arvosta yhdessä yössä (liite 1 / n), riippumatta ajanhetkestä johon jäädytys tehdään. Nyt joulukuussa tehty muutos jäädytys hetken hinnoista rankaisee erityisen merkittävästi paljon toimitusvarmuusinvestointeja viimeisen 10 vuoden aikana tehneitä yrityksiä. On merkittävää, että Energiavirasto on tietoisesti esittämässä olemassa olevan verkko-omaisuuden arvon jäädyttämistä 10-vuotisen historian alhaisimpiin yksikköhintoihin, jotka perustuvat ensisijassa vuoden 2020 kustannustasoon ja eivät huomioi mitenkään sen jälkeen tapahtunutta merkittävää kustannusinflaatiota ja tämän vaikutuksia jo tehtyihin investointeihin. Sähköverkkoinvestoinnit ovat hyvin pitkäaikaisia ja tuottopohjan määrittelytavan merkittävä muuttaminen kesken pitoaikaa heikentää tulevaisuuden investointikykyä sekä kasvattaa toiminnan riskiä.

Esitetty tuottopohjan muutos on ollut äkillinen, arvaamaton ja vaikutuksiltaan huonosti analysoitu sekä puutteellisesti ja erittäin kapea-alaisesti perusteltu. Caruna näkee, että Energiavirasto on tuottopohjan arvostamiseen liittyvää muutosta valmistellessaan ja sitä puutteelliseen vaikutusarviointiin ja tietoon perustuen esittäessään rikkonut hyvän hallintotavan periaatteita. Valmistelun vaillinaisuus sekä muutoksen yllätyksellisyys lisäävät säätelyriskiä ja johtavat väistämättä tulevaisuuden pääomakustannusten nousuun (liite 1 / g - i).

Energiavirasto on perustellut päätösluonnoksessa tehtyjä merkittäviä muutoksia pitkälti ulkomaalaiselta konsulttitoimisto DFC:ltä tilaamallaan raportilla, kuitenkin ohittaen raportissa esitetyt vaatimat. Kyseinen DFC:n raportti on päivätty vasta 2.10.2023. Raportin julkaisuaikajako on siis jättänyt Energiavirastolle vain 11 päivää raportin ehdotusten arvioimiselle ja implementoimiselle päätösluonnokseen. Ottaen huomioon asian monimutkaisuus ei Energiavirastolla ole edes teoriassa voinut olla mahdollisuutta selvittää ja arvioida raportin ehdotuksia osana menetelmiä. DFC:n raportti sisältääkin ratkaisuja, joiden kokonaisvaltainen arviointi vaatii merkittävästi aikaa ja sidosryhmien kuulemista. Raportti tarkastelee ainoastaan teoreettisia vaihtoehtoja, eikä käsittele niiden soveltuvuutta tai vaikutusta käytännössä ja suomalaisessa valvontamenetelmäkokonaisuudessa taikka huomioi menetelmien historiallista kehitystä ja menetelmien ohjausvaikutuksia. Energiaviraston valmistelu-aika tai verkkoyhtiöille lokakuussa tai nyt joulukuussa annettu lausumisaika ei missään tapauksessa riitä raportissa esitettyjen teoreettisten muutoksien saati niiden implementoinnin

13.12.2023

riittävään arviointiin osana valvontamenetelmien kokonaisuutta. Todettakoon vielä erikseen, että Carunan analyysin valossa raportissa käsitelty teoreettinen tuplainflaatio ei käytännössä näytä toteutuneen suomalaisessa kustannuskehityksessä vaan verkko-omaisuuden yksikköhinnat ovat laskeneet samaan aikaan kun inflaatio on kasvanut (liite 1 / j). Nykyinen tuottopohjamalli on toiminut erittäin tehokkaasti tarjoten asiakkaille Euroopan alhaisimmat sähkönsiirtohinnot verkkokilometriä kohden sekä korkean toimitusvarmuuden ja sähkön laadun ((liite 1 / k).

Energiavirasto ei muuttanut tuottopohja määrittelytapaa lokakuusta joulukuulle, vaikka kuulemisessa enemmistö vastaajista suositteli sitä tulevien investointien varmistamiseksi. Viime vuosikymmenen aikana jakeluverkonhaltijat ovat parantaneet verkon toimitusvarmuutta investoimalla, ottamalla velkaa ja viivyttämällä voitonjakoa pitkän aikavälin näkemyksensä ja sääntelyjärjestelmään osoittamansa luottamuksen perusteella. Näin ei ole enää. Tarve leikata investointeja välittömästi vaikuttaa pitkällä aikavälillä erittäin negatiivisesti huoltovarmuudenkin kannalta kriittiseen infrastruktuuriin.

Energiaviraston omien tavoitteiden ja sähköverkkosääntelyn noudattamiseksi sekä investointien leikkaamisen välttämiseksi tuottopohjan määrittämistapa on palautettava nykyiseen tapaan, jossa koko tuottopohja uudelleenarvostetaan neljän vuoden välein viimeisimpien yksikköhintojen pohjalta.

1.2.2 Tuottoaste

Energiavirasto ei myöskään muuttanut tuottoasteessa mukana olevaa velkapreemiota Carunan lokakuussa esittämien kommenttien pohjalta. Tuottoasteen velkapreemion tarkoitus on kuvata liiketoiminnan riskitasoa. Energiaviraston esitys referenssiryhmän alimman kvartaalin käyttämisestä velkapreemion määrittämisessä on eriskummallinen ottaen huomioon Viraston omat viimeaikaiset, suomalaisen jakelutoiminnan riskiä suhteessa verrokkeihin merkittävästi kasvattavat, toimet. Huonosti valmisteltu ja yllättäviä muutoksia pitkään voimassa olleisiin menetelmiin esittävä lokakuussa julkaistun päätösluonnoksen sisältö nimenomaa on kasvattanut sähkönjakelutoiminnan riskiä. Erityisesti kun huomioidaan myös nyt tehdyn kehitystyön pohjalle jo vuonna 2022 tehdyt, poikkeukselliset kesken valvontajakson tehdyt muutokset. Carunan, ja myös kansainvälisen luottoluokittajan Standard & Poorsin, näkemyksen mukaan suomalaisen jakelutoiminnan riskitaso on päinvastoin noussut, ei laskenut. Tästä on osoituksena Carunan luottoluokituksen lasku Energiaviraston aiempien muutosten jälkeen kesken sääntelykauden vuonna 2022. Nyt menetelmiin esitetyt merkittävät muutokset lisäävät entisestään sääntelyyn liittyviä taloudellisia riskejä. Nämä riskit ovat kasvaneet myös nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa ja suomalaiseen kriittiseen infraan kohdistuneen kasvaneen uhan seurauksena. Velkarahoituksen kustannukset ovat nousseet ja suomalaisilla jakeluverkkoyhtiöillä on käytettävissään kalliimpaa vierasta pääomaa kuin muilla infratoimialoilla, joihin samoja riskejä ei kohdistu. Siksi velkapreemion tulisi perustua vertailuryhmän ylimpään kvartiiliin eikä alakvartiiliin.

Energiaviraston tulisi valita vertailuryhmän ylin neljännes velkapreemiolle.

1.3 Toteutuessaan menetelmät tarkoittaisivat merkittäviä negatiivisia vaikutuksia kaikille sidosryhmille

Lokakuussa julkaistu vahvistuspäätösluonnos ja siihen joulukuussa julkaistut muutokset eivät täytä Energiaviraston muutoksille itse esittämiä tavoitteita tarvittavien investointien turvaamiseksi. Lisäksi lopputulos rikkoo edelleen sähköverkkolainsäädäntöä ja -määräyksiä sekä on valmistelun osalta ollut hallintolain vastainen.

13.12.2023

Toteutuessaan, nyt esitetyt valvontamenetelmät johtaisivat merkittäviin negatiivisiin seurauksiin yhtäläillä jakeluyhtiöille kuin niiden asiakkaille, kumppaneille ja suomalaiselle yhteiskunnalle. Esi-merkkejä keskeisistä negatiivista vaikutuksista ovat mm. seuraavat:

- Nykyisen investointiohjelman supistaminen minimitasolle, mikä tarkoittaisi arviolta noin 50-70 prosentin leikkauksia suunniteltuihin investointitasoihin. Näin suuret sopeutustarpeet johtaisivat siihen, että myös verkon ikääntymisestä johtuvia korvausinvestointeja sekä toimitusvarmuuden parantamiseksi tehtäviä investointeja joudutaan leikkaamaan (liite 1. / e & m)
- Kriittisen infrastruktuurin kehityksen heikkeneminen, jolla on erittäin kielteinen vaikutus sähkönjakelun toimitusvarmuuteen (liite 1. / m)
- Aiempaa huonompi sähkönjakelun laatu asiakkaille, kun verkon kunto rapautuu ja viankorjaus kestää entistä kauemmin resurssien vähentyessä
- Etupainotteisesti tehdyt ja ennakoimattomat loppuasiakkaita koskevat hinnankorotukset, joita joudutaan tekemään yhtiön maksukyvyyn turvaamiseksi
- Puhtaan siirtymän merkittävä hidastuminen, johtuen siitä, että sähköverkosta tulee pullonkaula kehitykselle liitettävyyden ja kapasiteetin muuttuessa rajalliseksi (liite 1. / l)
- Luottamuksen rapautuminen Suomeen sijoituskohteena ja kyvyttömyys saada ulkomaista pääomaa
- Jakeluverkonhaltijoihin ja näiden kumppaneihin kohdistuvat työllisyysvaikutukset

Ainoa tapa välttää edellä mainitut vakavat seuraukset jakeluyhtiöille, asiakkaille ja suomalaiselle yhteiskunnalle on peruuttaa ehdotettu muutos verkko-omaisuuden arvon määrittämiseen ja palata nykyiseen menetelmään, jossa koko omaisuus pohja uudelleenarvostetaan sääntelyyn perustuvilla yksikköhinnoilla neljän vuoden välein.

2 Carunan vaatimat muutokset tehtäväksi lopulliseen vahvistuspäätökseen

Caruna edellyttää, että Energiavirasto peruuttaa lokakuun vahvistuspäätösluonnoksessa esitetyn ja joulukuussa marginaalisesti muokatun tuottopohjan arvostamismetodologiaa koskevan muutoksen (jäädytys) ja palaa verkko-omaisuuden arvon määrittämisen osalta nykyiseen metodologiaan, jossa koko olemassa oleva verkko-omaisuus arvostetaan markkina-arvoonsa joka neljäs vuosi viimeisimpien yksikköhintojen perusteella.

Muilta osin Caruna viittaa asiassa aiemmin lausumaansa.